Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/1734

13.8.2025

ROZHODNUTIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) 2025/1734

z 31. júla 2025

o zárukách v súvislosti s prístupom centrálnych zmluvných strán k jednodňovým úverom Eurosystému v TARGET (ECB/2025/29)

RADA GUVERNÉROV EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 127 ods. 2 prvú a štvrtú zarážku a článok 127 ods. 5,

so zreteľom na Štatút Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, a najmä na jeho článok 3.1 a články 17, 18 a 22,

keďže:

(1) Podľa usmernenia Európskej centrálnej banky (EÚ) 2022/912 (ECB/2022/8) ([1]) môžu národné centrálne banky členských štátov, ktorých menou je euro (ďalej len „národné centrálne banky eurozóny“), poskytnúť centrálnym zmluvným stranám jednodňový úver prostredníctvom účelovej krízovej facility (ďalej len „kreditná facilita pre centrálne zmluvné strany“). Tieto centrálne zmluvné strany musia mať sídlo v eurozóne a spĺňať požiadavky stanovené v usmernení (EÚ) 2022/912 (ECB/2022/8) (ďalej len „oprávnené centrálne zmluvné strany“). V prípadoch, keď oprávnené centrálne zmluvné strany nesplatili vnútrodenný úver na konci dňa, môžu využiť kreditnú facilitu pre centrálne zmluvné strany automatickým predĺžením nesplateného vnútrodenného úveru bez toho, aby museli žiadať o predchádzajúci súhlas Radu guvernérov.

(2) Pokiaľ ide o euro ako menu, centrálne banky Eurosystému spoločne vykonávajú funkciu emisnej centrálnej banky vo vzťahu k centrálnym zmluvným stranám. Vzhľadom na túto funkciu sa zavádzajú požiadavky týkajúce sa záruk finančného zdravia a spoľahlivého riadenia rizika likvidity, ktoré musia oprávnené centrálne zmluvné strany spĺňať, ako aj metóda na posudzovanie plnenia týchto požiadaviek.

(3) Záruky v súvislosti s kreditnou facilitou pre centrálne zmluvné strany sú potrebné na zabezpečenie toho, aby k tejto facilite mali prístup len oprávnené centrálne zmluvné strany, ktoré sú finančne zdravé a majú zavedený spoľahlivý systém riadenia rizika likvidity. Spoľahlivé riadenie rizika likvidity zabezpečuje, že oprávnené centrálne zmluvné strany majú zavedené primerané kontrolné mechanizmy týkajúce sa rizika likvidity, a to aj v rámci krízových scenárov, pri ktorých sa neočakáva, že by oprávnené centrálne zmluvné strany využili kreditnú facilitu pre centrálnej zmluvné strany alebo – ak je takýto prístup k dispozícii centrálnym zmluvným stranám, ktorým bolo udelené povolenie na výkon činnosti úverovej inštitúcie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 ([2]) – operácie menovej politiky Eurosystému. Záruky finančného zdravia a spoľahlivého riadenia rizika likvidity by sa mali uplatňovať na všetky oprávnené centrálne zmluvné strany vrátane tých, ktorým bolo udelené povolenie na výkon činnosti úverovej inštitúcie podľa nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

(4) Plnenie požiadaviek týkajúcich sa záruk finančného zdravia a spoľahlivého riadenia rizika likvidity oprávnenými centrálnymi zmluvnými stranami by mali posudzovať centrálne banky Eurosystému výhľadovo. Oprávnené centrálne zmluvné strany preto musia tieto požiadavky spĺňať nepretržite a bez akýchkoľvek pochybností, pokiaľ ide o ich priebežné a budúce plnenie. Plnenie regulačných požiadaviek stanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 ([3]) v súvislosti so základným imaním, maržou, fondom pre prípad zlyhania, ďalšími finančnými zdrojmi a kontrolnými mechanizmami týkajúcimi sa rizika likvidity predstavuje nevyhnutnú, ale nie dostatočnú podmienku na posúdenie finančného zdravia a spoľahlivého riadenia rizika likvidity centrálnymi bankami Eurosystému v súvislosti s udelením prístupu ku kreditnej facilite pre centrálne zmluvné strany.

([1]) Usmernenie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2022/912 z 24. februára 2022 o novej generácii Transeurópskeho automatizovaného expresného systému hrubého vyrovnania platieb v reálnom čase (TARGET) a o zrušení usmernenia ECB/2012/27 (ECB/2022/8) (Ú. v. EÚ L 163, 17.6.2022, s. 84. ELI: http://data.europa.eu/eli/guideline/2022/912/oj).

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

(5) Na účely zabezpečenia súladu s ustanoveniami uvedenými v tomto rozhodnutí je potrebné stanoviť právomoci Rady guvernérov rozhodovať o diskrečných opatreniach v prípadoch, keď oprávnená centrálna zmluvná strana nespĺňa požiadavky týkajúce sa záruk finančného zdravia a spoľahlivého riadenia rizika likvidity. Takisto je potrebné upraviť sankcie uplatniteľné v prípadoch, keď bol prístup centrálnej zmluvnej strany ku kreditnej facilite pre centrálne zmluvné strany obmedzený a centrálna zmluvná strana prekročí obmedzenú úroveň prístupu, alebo sa uchýli ku kreditnej facilite pre centrálnej zmluvné strany v rozpore s príslušnými požiadavkami v súvislosti s kontrolnými mechanizmami týkajúcimi sa rizika likvidity. Pokiaľ ide o sankcie, mala by fungovať dostatočná komunikácia medzi prevádzkovateľmi systémov, ktoré sú súčasťou TARGET, a funkciou emisnej centrálnej banky centrálnych bánk Eurosystému, aby sa zabezpečil súlad so zásadou *ne bis in idem*.

(6) Požiadavky týkajúce sa záruk finančného zdravia a spoľahlivého riadenia rizika likvidity vrátane súvisiacich diskrečných opatrení a uplatniteľných sankcií by sa prípadne mali zohľadniť v zmluvách o kreditnej facilite pre centrálne zmluvné strany uzavretých medzi oprávnenými centrálnymi zmluvnými stranami a národnými centrálnymi bankami eurozóny.

(7) V záujme právnej istoty by sa dátum začatia uplatňovania tohto rozhodnutia mal zosúladiť s dátumom začatia uplatňovania zmien usmernenia (EÚ) 2022/912 (ECB/2022/8) týkajúcich sa kreditnej facility pre centrálne zmluvné strany, ktorým je 6. október 2025,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto rozhodnutia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „centrálnou zmluvnou stranou“ sa rozumie centrálna protistrana, ktorej bolo udelené povolenie podľa nariadenia (EÚ) č. 648/2012;

2. „oprávnenou centrálnou zmluvnou stranou“ sa rozumie oprávnená centrálna zmluvná strana v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 26a usmernenia (EÚ) 2022/912 (ECB/2022/8);

3. „kreditnou facilitou pre centrálne zmluvné strany“ sa rozumie kreditná facilita pre centrálne zmluvné strany v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 18a usmernenia (EÚ) 2022/912 (ECB/2022/8);

4. „národnou centrálnou bankou eurozóny“ (NCB eurozóny) sa rozumie národná centrálna banka Eurozóny v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 27 usmernenia (EÚ) 2022/912 (ECB/2022/8);

5. „centrálnou bankou Eurosystému“ (CB Eurosystému) sa rozumie Európska centrálna banka (ECB) alebo NCB eurozóny;

6. „mechanizmom súkromného financovania“ sa rozumie mechanizmus financovania iný ako nástroj na poskytovanie úverov, ktorý môže byť k dispozícii prostredníctvom NCB eurozóny;

7. „súkromným poskytovateľom likvidity“ sa rozumie poskytovateľ likvidity iný ako NCB eurozóny.

Článok 2

Požiadavky týkajúce sa záruk finančného zdravia

1. V záujme zabezpečenia finančného zdravia musia oprávnené centrálne zmluvné strany priebežne spĺňať tieto požiadavky:

a) kapitálové požiadavky podľa článku 16 nariadenia (EÚ) č. 648/2012;

b) maržové požiadavky podľa článku 41 nariadenia (EÚ) č. 648/2012;

c) požiadavky týkajúce sa vopred financovaných finančných zdrojov podľa článkov 42 a 43 nariadenia (EÚ) č. 648/2012.

2. V prípade zlyhania zúčtovacieho člena centrálnej zmluvnej strany, ak centrálna zmluvná strana vykonáva postup riadenia zlyhania v súlade s článkami 45 a 48 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 a v dôsledku toho využíva marže zložené zúčtovacím členom, ktorý zlyhal, ako aj vopred financované finančné zdroje uvedené v článkoch 42 a 43 nariadenia (EÚ) č. 648/2012, platí, že:

a) centrálna zmluvná strana musí mať dostatočné vopred financované finančné zdroje vrátane marží zložených zúčtovacím členom, ktorý zlyhal, a vopred financované finančné zdroje, ako sa stanovuje v článkoch 42 a 43 nariadenia (EÚ) č. 648/2012, na krytie kreditných strát, ktoré vznikli v dôsledku postupu riadenia zlyhania;

b) na základe posúdenia vykonaného v súlade s článkom 4 sa CB Eurosystému môžu rozhodnúť dočasne upustiť od požiadavky stanovenej v odseku 1 písm. c), ak centrálna zmluvná strana predloží plán na doplnenie vopred financovaných finančných zdrojov v zmysle článkov 42 a 43 nariadenia (EÚ) č. 648/2012, a to vierohodným spôsobom a včas.

3. Centrálna zmluvná strana, ktorá sa považuje za centrálnu zmluvnú stranu, ktorá zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá, ako sa stanovuje v článku 22 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23, ([4]) sa nepovažuje za finančne zdravú.

Článok 3

Požiadavky týkajúce sa záruk spoľahlivého riadenia rizika likvidity

1. S cieľom zabezpečiť spoľahlivé riadenie rizika likvidity v súvislosti s eurom musia oprávnené centrálne zmluvné strany priebežne spĺňať tieto požiadavky:

a) mať zavedené kontrolné mechanizmy týkajúce sa rizika likvidity s cieľom zabezpečiť, aby prístup ku kreditnej facilite pre centrálne zmluvné strany alebo – ak je takýto prístup k dispozícii centrálnym zmluvným stranám, ktorým bolo udelené povolenie na výkon činnosti úverovej inštitúcie podľa nariadenia (EÚ) č. 575/2013 – k operáciám menovej politiky Eurosystému:

   i) bol poslednou možnosťou;

   ii) bol obmedzený na situácie, ktoré môžu vzhľadom na svoju závažnosť predstavovať značné výzvy pre riadenie likvidity centrálnej zmluvnej strany („krízové scenáre“);

   iii) predstavoval dočasný zdroj financovania na základe dôveryhodného plánu na čo najrýchlejšie splatenie sumy, ktorá bola využitá v rámci kreditného nástroja centrálnej zmluvnej strany, alebo – ak je takýto prístup k dispozícii centrálnym zmluvným stranám, ktorým bolo udelené povolenie na výkon činnosti úverovej inštitúcie podľa nariadenia (EÚ) č. 575/2013 – v rámci operácií menovej politiky Eurosystému;

   iv) neslúžil na účely plnenia platobných záväzkov v súvislosti s menami inými ako euro;

b) spĺňať požiadavky v súvislosti s kontrolnými mechanizmami týkajúcimi sa rizika likvidity v súlade s článkom 44 nariadenia (EÚ) č. 648/2012.

2. V prípade zlyhania zúčtovacieho člena, ak centrálna zmluvná strana vykonáva svoj postup riadenia zlyhania v súlade s článkami 45 a 48 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 a v dôsledku toho využíva likvidné zdroje uvedené v článku 44 nariadenia (EÚ) č. 648/2012, platí, že:

a) pokiaľ ide o požiadavku stanovenú v odseku 1 písm. a), posúdenie v súlade s článkom 4 môže byť vykonané po tom, ako centrálna zmluvná strana dokončí postup riadenia zlyhania;

b) na základe posúdenia vykonaného v súlade s článkom 4 sa môžu centrálne banky Eurosystému rozhodnúť dočasne upustiť od požiadavky stanovenej v odseku 1 písm. b), ak centrálna zmluvná strana predloží plán na doplnenie likvidných zdrojov v zmysle článku 44 nariadenia (EÚ) č. 648/2012, a to vierohodným spôsobom a včas.

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych zmluvných strán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/23/oj).

3. Na účely posúdenia, či centrálna zmluvná strana spĺňa požiadavky stanovené v odseku 1 písm. a), sa môžu zohľadniť tieto skutočnosti:

a) riziko likvidity v dôsledku nadmerného spoliehania sa na jeden druh mechanizmu súkromného financovania;

b) riziko likvidity v dôsledku nadmerného spoliehania sa na príliš malý počet súkromných poskytovateľov likvidity;

c) riziko likvidity v dôsledku nízkeho počtu súkromných poskytovateľov likvidity centrálnej zmluvnej strany, ktorí majú prístup k operáciám menovej politiky Eurosystému.

4. Pokiaľ ide o odsek 1 písm. b), centrálne banky Eurosystému môžu na účely posúdenia rozsahu, v akom sú mechanizmy súkromného financovania vopred dohodnuté a vysoko spoľahlivé, a to aj za napätých trhových podmienok, zohľadniť tieto skutočnosti:

a) rozsah a mieru náležitej starostlivosti, ktorú centrálna zmluvná strana uplatňuje vo vzťahu k mechanizmom súkromného financovania;

b) komplexnosť a frekvenciu testovania prístupu k mechanizmom súkromného financovania, ako aj metodiku a kontext stresového scenára, ktoré sa používajú na tento účel;

c) potvrdenie výsledkov testov, najmä vo vzťahu k odhadovanému objemu poskytovania likvidity na základe mechanizmov súkromného financovania.

Článok 4

Posúdenie záruk

1. Centrálne banky Eurosystému vykonávajú štvrťročne a výhľadovo posúdenia toho, či oprávnené centrálne zmluvnej strany spĺňajú požiadavky týkajúce sa záruk finančného zdravia a spoľahlivého riadenia rizika likvidity stanovené v článkoch 2 a 3.

2. Ak medzi štvrťročnými posúdeniami podľa odseku 1 nastane udalosť, ktorá by mohla vyvolať obavy v súvislosti s finančným zdravím a riadením rizika likvidity oprávnenej centrálnej zmluvnej strany, centrálne banky Eurosystému vykonávajú aj príležitostné posúdenia toho, či oprávnená centrálna zmluvná strana spĺňa požiadavky týkajúce sa finančného zdravia a spoľahlivého riadenia rizika likvidity stanovené v článkoch 2 a 3, a to aj prostredníctvom ad hoc intenzívnejšieho a výhľadového monitorovania.

3. Na účely posúdení podľa odsekov 1 a 2 sa môžu zohľadniť tieto informácie:

a) kvantitatívne informácie o základnom imaní, marži, fonde pre prípad zlyhania, ďalších finančných zdrojoch a kontrolných mechanizmoch týkajúcich sa rizika likvidity oznámených v kontexte nariadenia (EÚ) č. 648/2012;

b) akékoľvek dodatočné informácie o základnom imaní, marži, fonde pre prípad zlyhania, ďalších finančných zdrojoch a kontrolných mechanizmoch týkajúcich sa rizika likvidity;

c) informácie o skutočnostiach uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a) v súvislosti s kontrolnými mechanizmami týkajúcimi sa rizika likvidity centrálnej zmluvnej strany v stresových situáciách;

d) akékoľvek ďalšie informácie, ktoré sa považujú za relevantné, najmä ak vyvolávajú vážne obavy týkajúce sa finančného zdravia centrálnej zmluvnej strany, spoľahlivého riadenia rizika likvidity, všeobecného rámca riadenia rizík a správy a riadenia centrálnej zmluvnej strany.

4. Oprávnená centrálna zmluvná strana poskytne informácie uvedené v odseku 3, ak o to príslušná NCB eurozóny požiada.

Článok 5

Diskrečné opatrenia

1. Rada guvernérov môže z dôvodov obozretnosti rozhodnúť o prijatí, revízii alebo zrušení diskrečných opatrení týkajúcich sa kreditnej facility pre centrálne zmluvné strany. Tieto opatrenia uplatňuje príslušná NCB eurozóny a zahŕňajú:

a) odmietnutie aktív mobilizovaných ako zábezpeka na účely kreditnej facility pre centrálne zmluvné strany, obmedzenie ich používania alebo uplatňovanie dodatočných oceňovacích zrážok na tieto aktíva;

b) obmedzenie, pozastavenie alebo ukončenie prístupu ku kreditnému nástroju pre centrálne zmluvné strany, ako sa bližšie uvádza v odsekoch 3 až 7.

2. Rada guvernérov zabezpečí, aby sa opatrenia uvedené v odseku 1 prijímali primeraným a nediskriminačným spôsobom a boli riadne odôvodnené.

3. Pokiaľ Rada guvernérov nerozhodne inak, centrálna zmluvná strana, ktorá nespĺňa požiadavky stanovené v článkoch 2 a 3, má automaticky obmedzený prístup ku kreditnej facilite pre centrálne zmluvné strany z dôvodov obozretnosti. Pokiaľ sa primeranými a včasnými opatreniami neobnoví plnenie požiadaviek najneskôr do 16 týždňov od dátumu zistenia neplnenie požiadaviek stanovených v článkoch 2 a 3 na základe posúdení podľa článku 4, prístup centrálnej zmluvnej strany ku kreditnej facilite pre centrálne zmluvné strany sa z dôvodu obozretnosti pozastaví. Takéto opatrenia uplatňuje príslušná NCB eurozóny.

4. Bez toho, aby boli dotknuté opatrenia uvedené v odseku 3, prístup ku kreditnej facilite pre centrálne zmluvné strany môže byť z dôvodu obozretnosti obmedzený alebo pozastavený pre oprávnenú centrálnu zmluvnú stranu, v prípade ktorej sú informácie potrebné na účely posúdení podľa článku 4 neúplné alebo nie sú centrálnym bankám Eurosystému sprístupnené. Prístup sa obnoví, keď sa príslušné informácie sprístupnia centrálnym bankám Eurosystému a centrálna zmluvná strana sa posúdi ako centrálna zmluvná strana, ktorá spĺňa požiadavky článkov 2 a 3.

5. Po obmedzení prístupu ku kreditnej facilite pre centrálne zmluvné strany podľa tohto článku môže príslušná oprávnená centrálna zmluvná strana zachovať obmedzenú úroveň prístupu k tejto kreditnej facilite. Pokiaľ Rada guvernérov nerozhodne inak, zodpovedá táto obmedzená úroveň prístupu miere využívania kreditnej facility pre centrálne zmluvné strany v čase, keď centrálne banky Eurosystému zistia, že:

a) v prípade uvedenom v odseku 3 príslušná oprávnená centrálna zmluvná strana nespĺňa požiadavky stanovené v článkoch 2 a 3;

b) v prípade uvedenom v odseku 4 informácie potrebné na účely posúdenia podľa článku 4 sú neúplné alebo nedostupné.

6. V prípade pozastavenia prístupu ku kreditnej facilite pre centrálne zmluvné strany podľa tohto článku sa všetky nesplatené úvery okamžite stanú splatnými v plnej výške.

7. V prípade ukončenia prístupu ku kreditnej facilite pre centrálne zmluvné strany podľa tohto článku sa všetky nesplatené úvery okamžite stavajú splatnými v plnej výške a centrálna zmluvná strana, ktorej prístup bol ukončený, prestáva byť s okamžitou platnosťou oprávnená na prístup ku kreditnej facilite pre centrálne zmluvné strany.

Článok 6

Sankcie v súvislosti so zárukami a diskrečnými opatreniami

1. Pokiaľ Rada guvernérov nerozhodne inak, príslušná NCB eurozóny uloží sankcie v týchto prípadoch:

a) ak je prístup centrálnej zmluvnej strany ku kreditnej facilite pre centrálne zmluvné strany obmedzený v súlade s článkom 5 a centrálna zmluvná strana prekročí obmedzenú úroveň prístupu alebo

b) ak centrálna zmluvná strana využije kreditnú facilitu pre centrálne zmluvné strany v rozpore s článkom 3 ods. 1 písm. a).

2. Sankcie uvedené v odseku 1 majú formu sankčných úrokových sadzieb, ktoré sa vypočítajú v súlade s:

a) časťou II článkom 12a ods. 3 písm. a) prílohy I k usmerneniu (EÚ) 2022/912 (ECB/2022/8), ak prípad uvedený v odseku 1 písm. a) alebo b) nastane prvýkrát v rámci akéhokoľvek dvanásťmesačného obdobia;

b) časťou II článkom 12a ods. 3 písm. b) prílohy I k usmerneniu (EÚ) 2022/912 (ECB/2022/8), ak prípad uvedený v odseku 1 písm. a) alebo b) nastane najmenej po druhýkrát počas rovnakého dvanásťmesačného obdobia.

3. Sankčné úrokové sadzby uvedené v odseku 2 sa uplatnia:

a) v prípade uvedenom v odseku 1 písm. a), na sumu, ktorá bola v rámci kreditnej facility pre centrálne zmluvné strany využitá nad rámec obmedzenej úrovne prístupu stanovenej ako povolený limit, alebo

b) v prípade uvedenom v odseku 1 písm. b), na celú sumu, ktorá bola v rámci kreditnej facility pre centrálne zmluvné strany využitá.

Článok 7

Implementácia prostredníctvom zmlúv

Do dátumu uvedeného v článku 8 ods. 2 NCB eurozóny prípadne prijmú potrebné opatrenia na implementáciu článkov 2 až 6 prostredníctvom zmlúv s oprávnenými centrálnymi zmluvnými stranami.

Článok 8

Nadobudnutie účinnosti

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2. Uplatňuje sa od 6. októbra 2025.

Vo Frankfurte nad Mohanom 31. júla 2025

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE